

El Bellver

Tagamanent

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: estribacions del Pla de la Calma.
Emplaçament Prop del Turó de Tagamanent, direcció el Pla de la Calma, marge dret del GR-5.

Coordenades:

Latitud: 41.74732
Longitud: 2.3034
UTM Est (X): 442081
UTM Nord (Y): 4621957

Classificació

Número de fitxa 08276 - 5
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern Popular
Segle XVII-XVIII
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: Restaurat per la Diputació de Barcelona al 1995. S'ha afegit al costat nord-oest un cos per a les instal·lacions centralitzades i la col·locació de panells de plaques fotovoltàiques.
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Científic
Titularitat Pública
Titular: Diputació de Barcelona. Rbla Catalunya, 126. 08008 Barcelona
Autoria de la fitxa Anna M. Gómez
Data de registre de la fitxa: dt., 13/03/2001 - 01:00

Descripció

Masia de grans dimensions que es troba dins d'una propietat que engloba el maso "Las Planas", "El Passarell", "Paladrau Chic" i "Casa Petit" rodejant tot el turó de Tagamanent. És un edifici, de caire ramader, de planta rectangular amb dos cossos afegits, un a cada costat i més avançats, creant un barri tancat amb mur i portalada d'accés. Els murs són de paredat comú rejuntat amb morter, amb grans lloses de pedra sorrenca, en voladiu. L'entrada es realitza per la portalada del barri, amb llinda monolítica, i amb la data 1778; al damunt hi ha una petita teulada a dues aigües, amb el carener paral·lel al mur. La resta del mur de tancament del barri és cobert per teula aràbiga i presenta un petit finestró quadrat. Als extrems del mur hi ha els testers dels dos cossos laterals, amb façanes de paredat comú i argamassa (la part restaurada s'ha reajuntat amb ciment acolorit). A l'interior del vestíbul es distribueixen les diferents sales, bàsicament quadres; mentre que al cos central hi trobem la cuina, amb la llar de foc, i el menjador.

El cos de la dreta es cobreix a una sola vessant, té dues finestretes, la superior de les quals està emmarcada amb pedra. A la façana que dona a l'interior del pati, trobem dues arcades d'arc rebaixat de diverses filades de totxo amb pilar central i capitells toscans. En aquest punt s'hi troba l'escala d'accés al segon pis, amb les 5 habitacions dedicades pròpiament a l'habitatge.

L'altre cos està cobert a dues vessants i també té dues petites finestres al tester, la superior amb llinda monolítica, brancals de carreus i lleixa motllurada. La façana que dona al pati té una finestra amb llinda monolítica, brancals de carreus de pedra amb les arestes bisellades i lleixa motllurada. Aquest cos també presenta obertures a l'exterior amb una disposició força simètrica i s'utilitza com a galeria o solana. La façana principal, al fons del pati, presenta una portalada d'arc de mig punt, adovellada amb carreus i pedres ben tallades i un petit finestró a l'esquerra i dues finestres més grans a sota. A la façana posterior trobem cinc finestres més, distribuïdes amb certa regularitat i de tamany mig, amb el mateix tractament ornamental que les altres, i les de la planta baixa amb reixa. Cal destacar que a la part dreta d'aquesta façana de darrera en sobresurt el forn, un element bàsic i dispensable en l'economia domèstica d'una masia i àmpliament documentat en les masies del XVII i XVIII del municipi de Tagamanent. Com estructures annexes: hi ha un paller, que va servir d'habitatge als darrers masovers, i els corrals on s'hi gaurava el bestiar (bàsicament bòvids i òvi-càprids, però també tot l'aviram).

Al davant hi ha una terrassa de forma rectangular de pedra natural i un mur petit de tanca de paredat carejat.

Observacions:

Aquesta masia tenia tots els elements dispensables per la seva explotació. A part de les feixes de conreu al nord-est i al sud de finca documentant certa activitat agrària també hi havia un petit hort i una sèrie d'estructures complementaries. A la vora hi ha una petita estació meteorològica, una font de mina i un safareig, situat sota la font. L'estructura d'aquest safareig és de planta rectangular construïda amb grans carreus, més o menys ben escairats de pedra local vermellosa, i col·locades de forma lleugerament inclinada. Fa 3 m per 4'6 m i presenta un pedrís de lloses de 60 m per 1'20 m. Estructura associada a la masia del Bellver, documentada des del s. XII. El safareig va ser restaurat al 1972. El safareig s'omplia per l'aigua de la font a través d'un vessador que hi mena, i hauria servit per regar els camps i horts propers i per rentar-hi la roba, la gent del Bellver.

L'ús actual és el de Centre de serveis i d'atenció al visitant del Turó de Tagamanent (des del 2001).

Història

El topònim apareix, per primera vegada, documentat en un pergamí datat del 15 de maig de 1374 on s'esmenta "...in pecia terra quam Bartholomaus de Bellver possidebat que erat de pertinentiys castri de Tagamanent". Però en el 1304 surt la domus del Bellver en un procés del Castell de Tagamanent, conservat a l'Arxiu Històric Fidel Tila d'Arenys (notari Pere Angelets). En el fogatge de 1365/1370 apareixen esmentats 15 focs al terme de Tagamanent però encara no es fa referència al nom de les cases. No serà fins al fogatge de 1497 que s'incorporaran els noms dels caps de casa, esmentant el nom de Pere Joan Bellver.

En el llibre de Recana de Tagamanent del 1864, també s'esmenta la masia constant com la finca de Josep Vellber. Al 1954 la casa era dels descendents d'Antoni Tomos (veí de Tagamanent), i durant els darrers anys fou una masoveria. La primera fase constructiva documentada data del segle XIV com a castell de defensa, conservant-se part de l'antiga torre de vigilància; s'ha proposat reular la data fins el segle XIII, ja que en una de les parets es poden veure varies línies d'espitlleres. La segona fase d'ampliació s'ha datat al segle XVI, moment en que s'adequarà com a hospederia fins el segle XVII i que es tancarà al segle XVIII; essent en aquesta fase quan es construeix el pati i la porta d'entrada actual. A finals del XIX va ser lloc de descans dels primers excursionistes del Montseny com diu OSONA, A. "Can Bellver es lo mellor hostal, y en salvador Portet, fill de la casa, lo mellor guia".

Bibliografia

AMBRÓS, J. (1996). "Projecte bàsic i executiu de la restauració de la masia el Bellver". Parc Natural del Montseny. Servei de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona. AMBRÓS, J. (1999). Dos masias en el Montseny. Ed. Diseño. ARXIU DE LA CORONA D'ARAGÓ: Llibre VI Reial Patrimoni de Catalunya, Rosselló, Cerdanya. Tagamanent regist n.22. CASTELLANOS, J. (1990). "Uns altres patrimonis". Revista d'Amics de Tagamanent. n.23. DRAPER, J.M. (1902). "De Ayguafreda á Viladrau per Tagamanent i Collfurmich" a La Veu del Vallès; Portaveu de la comarca, nº 305, Sant Celoni, 1-3. FONT, G.; MATEU, J.; PUJADAS, S. (1997). "Els masos Agustí i Bellver". Tagamanent. Museu etnològic de la Gabella. Arbúcies. (inèdit). FONT, G.; MATEU, J.; PUJADAS, S. (1999). "El Montseny: un exemple de relació permanent entre l'home i el medi. Inventari del patrimoni etnològic del Montseny". a III i IV Trobades d'Estudiosos del Montseny. Monografies, 27. Diputació de Barcelona. Servei de Parcs Naturals. p.265-268. GALÍ, D.; MICALÓ, A. (1998). Estudi històric de les masies de Ca l'Agustí i el Bellver de Tagamanent. Vol I i II. Diputació de Barcelona. GARCIA-PEY, E. (1998). Tagamanent. Recull de noms de cases i de lloc. Ajuntament de Tagamanent, p. 26, 161. IGLESIES, J. (1991), El fogatge 1497, vol. O. Fundació S. Vives Casajuana. Barcelona, p. 181. IPEC-Montseny (1998), n. 3720-3874. LLOBET, S. (1990). El medi i la vida al Montseny. Museu de Granollers. OSONA, A. (1893). Guia de las Montañas del Montseny.

